У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го СЕРПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 4, 1971 No. 141. VOL. LXXVIII.

АСТРОНАВТИ СКОТТ Й ІРВІН ВІДЛЕТІЛИ З МІСЯЦЯ, ВИКОНАВШИ ВСІ СВОЇ ЗАВДАННЯ, ЗЛУЧИЛИ МОДУЛЮ „ФАЛКОН" З КОМАНДНОЮ КАБІНОЮ „ЕНДЕВЕР" І, ПРОДОВЖУЮЧИ ЛІТАТИ НАВКОЛО МІСЯЦЯ, ФОТОГРАФУЮТЬ ЙОГО ПОВЕРХНЮ З УСІХ СТОРІН

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 3-го серпня 1971 р.

В АМЕРИЦІ

БІБЛІОТЕКУ ІМ. ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ відкрито для публічного користування, починаючи з 1 серпня ц. р. у Волтгем, Масс. Доступні для дослідників і заінтересованих осіб усі матеріяли й документи, за вийнятком цілком секретних, що охоплюють цілий період урядування Джана Ф. Кеннеді у Білому Домі — від 20 січня 1961 р. до його трагічної смерти в дні 22 листопада 1963 року. Директор Бібліотеки Джан Ф. Стюарт подав до відома, що в Бібліотеці - Архіві зібрано 3.3 мільйона сторінок урядових документів, приміщених у 1 902 скриньках, з часу президентури Джана Ф. Кеннеді. В окремих кімнатах зібрані також усі речі - меблі, картини тощо, які належали покійному Президентові.

ФЕДЕРАЛЬНІ ФОНДИ на підтримку коледжів й університетів зменшилися в 1970 році на 227 мільйонів долярів, тобто на сім відсотків в порівнянні до 1969 фіскального року. Призначені ці фонди здебільшого на досліди й розвиток в різних ділянках науки. В цілоссті 13 різних федеральних установ асигнували в 1970 р., що закінчився з днем 30 червня того ж року, 3,227 більйона долярів. Найбільшу суму — 100 177 000 долярів одержав Массачусетський Інститут Технології. З інших високих шкіл одержали: Мишиґенський Університет — 59 059 000, Вашингтонський — 58 977 000, Гарвардський — 55 562 000, Стенфордський — 53 479 000, Каліфорнійський — 52 619-000, Вискансинський — 51 740 000, Колюмбійський — 49 574 000, Синсиннатський — 47 221 000 й Огайський — 46 587 000.

ПЛЯНОВА КОМІСІЯ МІСТА НЮ ЙОРКУ встановила, що головною причиною переходу багатьох індустрійних підприємств із Ню Йорку в інші міста чи околиці, не є злочинність, податки, робітничі спілки чи транспортаційні труднощі, але брак місця для їхнього поширення, будови нових приміщень та фабрик. У зв'язку з цим збільшуться в Ню Йорку кількість звільнених з праць і водночас із цим безробіття, бо багато людей не хоче перепроваджуватися на нові місця.

СЕНАТОР ДЖОРДЖ МЕКҐОВЕРН, один із демократичних кандидатів на Президента, заявив, що це він був тим, хто спонукав своєю суґестією Деніела Елсберґа передати забрані ним без дозволу секретні документи Пентаґону для опублікування в якомусь впливовому американському щоденнику. Згідно з опублікованими в останньому недільному виданні журналу „Парейд" ревеляціями МекҐоверна, він заявив Елсберґові під час відвідин останнього в нього, що він, як член Конґресу, не може брати участи у цьому „ділі", але радить опублікувати ці секретні документи „для загального добра".

У СВІТІ

СССР І ЙОГО САТЕЛІТИ РІШИЛИ на триденній конференції своїх прем'єрів і міністрів народного господарства в Букарешті інтегрувати свою економіку впродовж 15 до 20 років, увівши в усіх тих країнах спільну валюту — потвердив прем'єр Чехо - Словаччини, слухняний Москві Любомір Струґаль. На сторінках чеського комуністичного щоденника „Руде Право" появилось інтерв'ю із Струґалем на цю тему. СССР і його европейські сателітні держави та Зовнішня Монголія мають економічну організацію Комекон, аналогічну до Европейської Економічної Спільноти 6-ох західньо - европейських держав.

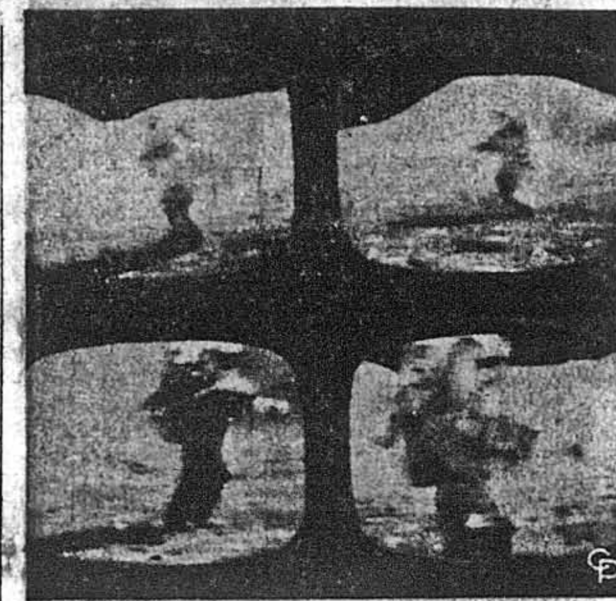
МОСКОВСЬКІ „ВОПРОСИ ІСТОРІЇ" ПРИНЕСЛИ статтю академіка Петра Капіци, в якій він перестерігає проти загроз внаслідку зросту добробуту. Автор припускає, що неґативні наслідки надмірного добробуту для молоді у західніх високорозвинених країнах проявляться також в Совєтському Союзі і поручає звертати більшу увагу на виховання і освіту молоді.

ВІЙСЬКОВІ КОЛА КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ НАМАГАЮТЬСЯ впливати на тамошній уряд, щоб шукати злагоди з З'єднаними Стейтами тільки на базі повного „відходу" З'єднаних Стейтів з усіх країн Азії й Океанії, а саме — не тільки з Південного В'єтнаму, Ляосу, Камбоджі і Таї (Сіяму), але й із Південної Кореї, Японії і Філіппін. В минулому тижні відзначувано в Комуністичтичному Китаї 44-ті роковини заснування тамошньої „Народної Армії Визволення", себто насправді реґулярної армії Червоного Китаю і той тиждень був виповнений пропаґандивною кампанією проти „американського імперіялізму".

ДО ПЕЙПІНҐУ ПРИБУВ із Парижу член Політбюра компартії Північного В'єтнаму Ле Дук То, який перебував у Парижі в характері дорадника голови північно - в'єтнамської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам. Заповіджені відвідини президента Ніксона в Пейпінґу збентежили і стурбували північно - в'єтнамських комуністів, які боялися, що Пейпінґ „продасть" їх Америці. Тому Ле Дук То поспішив до Пейпінґу на розмови з Чу Ен-лаєм.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА В ЯПОНІЇ страшенне схвилювала все тамошнє суспільство. В минулу суботу зударився військовий літак, що його пільотом був молодий і недосвідчений летун, з пассажирським джетом, при чому згинули 162 особи, пасажири і залога пасажирського літака. Пільот військового літака врятувався парашутом. Пільот пасажирського літака встиг ще перед смертю подати через радіо причину катастрофи. Військовий літак влетів у повітряний „коридор", застережний для виключного вжитку пасажирських літаків. Його і його інструктора арештували. Шеф штабу летунства і генеральний директор летунської оборони — зреклися своїх становищ, визнавши також свою вину в отій катастрофі, дармащо безпосередньо вони не були причетними.

Гюстон. — Відбувши в понеділок 2 серпня ц. р. перед полуднем останню свою екскурсію пішки й возом „Ровер 1" по Місяці і, виконавши всі доручені їм завдання, в тому й експедицію листів франкованих спеціяльною поштовою маркою, виданою з приводу десятиріччя космічних дослідів ЗСА, астронавти Скотт й Ірвін повернулися до своєї модулі і відчалили з нею точно у визначений час — година 1:11 по полудні з Місяця. Злучившися під час лету навколо Місяця о год. 3:10 по полудні із своєю модулею „Фалкон" (Сокіл) із командною кабіною „Ендевер" (Зусилля), що нею пілотував увесь час їхнього перебування на поверхні Місяця майор Ворден, Скотт й Ірвін перенесли туди відкритим поміж модулею й кабіною тунелем все своє „добро" — зібрані на Місяці мінерали і зразки ґрунту. Після того перелізли й вони самі в командну кабіну і, позамикавши акуратно всі люки, пустилися в дальшу подорож навколо Місяця, яка триватиме два дні — від понеділка вечора до середи по полудні. Відлітаючи з Місяця на своїй модулі „Фалкон", астронавти залишили на його поверхні підставу, що на ній осіла була модуля на місячну поверхню. Їх відлет був зафільмований і переданий на Землю телевізійною камерою, заінстальованою на електричному возі „Ровер 1", що його залишили вони також на Місяці. Літаючи навколо Місяця протягом дальших двох днів, астронавти — уже всі три разом — виконують чергове з доручених їм завдань: систематичне картографування Місяця з допомогою спеціяльних апаратів. На основі зроблених ними знімок, науковці й картографи на Землі могтимуть скласти нову вичерпну карту (мапу) місячної поверхні. Під час останньої екскурсії по Місяці, що тривала чотири години і 50 мінут, полковник Скотт заобсервував в одному із проваль важливий для геологічної будови Місяця факт, що його поверхня складається з нашарувань, створених виливами вулканної ляви тисячі чи й мільйони років тому. В цілості астронавти Скотт й Ірвін мандрували по поверхні Місяця 18 годин і 37 мінут. Їхні досліди і зібрані ними матеріяли, матимуть незвичайну, просто історичну вагу для вивчення Місяця.

Фрагменти телевізійних передач із екскурсії астронавтів Скотта й Ірвіна по Місяці.

П'ять великих концернів сталі підвищили ціну своїх продуктів на 8 відсотків

Ню Йорк. — В наслідок встановленої новим контрактом між спілкою сталеварних робітників і керівництвами сталевих компаній підвишки заробітних платень, яка винесе до кінця третього року його тривання понад 30 відсотків, п'ять американських сталевих компаній зараз же на другий день після підписання контракту проголосили підвишку цін на сталеві продукти у висоті 8 відсотків. Буде проведена ця підвишка, починаючи від 5 серпня аж до 1 грудня ц. р. Вона вже є другою з черги в цьому році і разом з попередньою вона виноситиме 15 відсотків. В урядових колах ця підвишка викликала неґативну реакцію. Представник Білого Дому заявив, що проголошена підвишка цін не матиме на довшу мету корисних наслідків для самої ж сталевої індустрії. Підвищування цін може мати, на думку урядових економістів, шкідливий вплив і на продукцію сталі і на стан затруднення у сталевій індустрії. Проте ж, неґативна реакція уряду не вплине на рішення сталевих компаній підвищити ціну сталі і сталевих продуктів. Проголосили цю підвишку уже п'ять із восьми найбільших сталевих компаній ЗСА і є всі дані на те, що до них приєднаються й дальші три сталеві компанії.

В Огайо відбудеться День ФКУ

Клівленд, Огайо. (В.Л.) — Щоб довести до відома найширших кругів нашого громадянства про дотеперішню працю та пляни на майбутнє Гарвардського Центру Українських Студій, Окружна Рада Фонду Катедр Українознавства на стейт Огайо, влаштовує 8-го серпня ц. р. на оселі СУМА „Хортиця" в Гантінґтоні „День Фонду Катедр Українознавства".

З цієї нагоди Окружна Рада видає одноднівку „Вісті —КУ", де поміщено вичерпні інформації про Гарвардський Центр Українських Студій, його дотеперішні осяги та пляни на майбутнє і списки всіх жертводавців.

День —КУ розпічнеться о 12-ій годині дня полевим Богослуженням, яке відправить щирий прихильник —КУ, о. д-р В. Пеліх. Точно о годині другій розпічнеться мистецька частина, в якій візьмуть участь самодіяльні молодечі гуртки з Лорейн, Йонгстону, Росфорд-Толідо та Юнацтво осередків СУМА — Клівленд, Парма, Кентон і Акрон. Інформативну доповідь про Гарвардський Центр Українських Студій виголосить віце-президент Екзекутиви ФКУ п. Богдан Тарнавський. На закінчення Дня ФКУ відбудуться спортові змагання копаного м'яча українських „олдбоїв" стейту Огайо, які організує Спортове Т-во „Львів".

Д-р О. Попович здобув чемпіонат Крайового Шахового Конґресу

Клівленд, Огайо. — В турнірі під назвою Крайовий Шаховий Конґрес, який відбувся тут в днях 22-го до 25 липня, відомий шаховий майстер д-р Орест Попович переміг ґросмайстра Бенка та п'ять інших сильних суперників і здобув звання чемпіона з рахунком точок 7:1. В найсильнішій групі цього турніру, в якій грав і здобув чемпіонат д-р Орест Попович, змагалося 40 чільних шахістів на чолі із згаданим ґросмайстром Бенком, репрезентантом ЗСА та ґросмайстром Лендєлом, другим шахістом збірної Мадярщини в останній шаховій Олімпіяді. У восьми кругах гор швайцарською системою д-р Орест Попович здобув шість перемог та дві нерішені. Д-р Попович у партіях переміг Ґавора, Стефановіча, Севеджа, Бенка, Возьного (українець — шаховий майстер з Клівленду) і Добрича з Торонта, який теж брав участь в турнірі УСЦАК. Нерішеними закінчив д-р Попович турнірові партії з ґросмайстром Лендєлом і майстром Бирнсом з Клівленду. Друге місце турніру зайняв ґросмайстер Бенко, а третім місцем з точками поділилися Лендел, Бирнс, Добрич і Кеске. Д-р Орест Попович одержав чашу чемпіона і грошову нагороду 500 дол.

В цьому турнірі в Клівленді в найвищій групі змагався теж український шахіст Сендецький, експерт (майстер - кандидат) з Клівленду, а в другій групі, в якій змагалося 155 шахістів, зайняв чільне місце Євген Коссак, ланковий шахів УСК „Львів" Клівленд.

ЗСА підтримують прийняття Пейпінґу до Об'єднаних Націй

Вашинґтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс склав на своїй пресовій конференції 2 серпня ц. р. заяву, що Уряд ЗСА вирішив підтримати на цьогорічній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй внесок на прийняття туди Комуністичного Китаю, чи пак — за офіційною термінологією — Народної Республіки Китаю. Але водночас Роджерс заявив, що ЗСА будуть противитися виключенню з Об'єднаних Націй Вільного Китаю з його осідком на Тайвані (Формозі), себто, за офіційною термінологією — Республіки Китаю. Відповідаючи на запити журналістів, державний секретар заперечив, наче б американський Уряд знав, яке становище займуть обидва китайські уряди в цій справі; він заперечив теж, наче би ЗСА поінформували раніше Комуністичний Китай про це своє рішення. Однак за газетними коментарями — спеціяльний дорадник Президента Генрі Кіссінджер повідомив у минуломісячній своїй довгій розмові з комунокитайським прем'єром Чу Ен-лаєм у Пейпінґу, що ЗСА, погодившись на прийняття Комуністичного Китаю до ОН, будуть проти того, щоб виключати відтіль Вільний Китай. Коли б появився внесок на виключення Вільного Китаю, то ЗСА вважатимуть цю справу за „важливу, яка вимагає дві третіх голосів всіх 123-ох членських держав Об'єднаних Націй.

СССР і його сателіти відбули на Криму засекречені „вершинні" наради

Москва. — Совєтський Союз і всі його европейські сателітні держави, за вийнятком Румунії, як також Зовнішня Монголія, відбули в якійсь місцевості на Криму „приятельську зустріч" — як заявлено в офіційному комунікаті — ,на якій затавровано знову Комуністичний Китай за його „лівокрильний опортунізм", та найрізкішими словами засуджено Судан за його „брутальний терор проти комуністичної партії й інших демократичних організацій". З приводу ситуації в Судані висловлено „поважне стурбування". На тій конференції приявними були від СССР Микола Підгорний і Леонід Брежнєв, — Янош Кадар від Мадярщини, Едвард Ґерек від Польщі, Еріх Гонекер від Східньої Німеччини, Ґустав Гусак від Чехо-Словаччини і Теодор Живков від Болгарії, себто всі голови компартій названих комуністичних держав Приявність на тій конференції також монгольського комуністичного проводиря Юмджаґіна Тседенбала, як теж відсутність румунського президента Ніколая Чаушеску вказуть на те, що головно темою дісї конференції була справа наближення ЗСА до Комуністичного Китаю.

Судан видалив двох комуністичних дипломатів, причетних до змови

Хартум. — Уряд суданського президента - прем'єра генерала Гаафара аль-Німейрі видалив болгарського амбасадора Стояна Заімова, давши йому тиждень часу на від'їзд, та радника совєтської амбасади Міхаіла Орлова, зажадавши виїзду його до 48 годин. Суданський уряд закинув обом тим комуністичним дипломатам активну участь у змові, що привела була до невдачного державного перевороту 19 липня ц. р. Судан підтримує своє право переслідувати власних комуністів за їх протидержавну діяльність і рішений зірвати дипломатичні взаємини з Совєтським Союзом, якщо той продовжуватиме неперебірливу пропаґандивну кампанію проти Судану в обороні переслідуваних суданських комуністів. У Судані розстріляли або повісили 14-ох найвидатніших „лівих" старшин і цивільних комуністів, між ними голову комуністичної партії, Мохаммеда Халіка Махмуда, знехтувавши виразний заклик Москви, щоб пощадити його життя.

Конґресмен Едвард Дервінскі промовляв у Палаті Репрезентантів про Тиждень Поневолених Націй

Вашинґтон, Д. К. — Конґресмен Едвард Дервінскі, республіканець з Іллиной, відомий приятель поневолених народів, виголосив 21 липня ц. р. промову в Палаті Репрезентантів, у якій наполягав на тому, що країни вільного світу повинні звернути більше уваги на народи, які змагаються проти диктаторського комунізму. Він сказав, що в наш час Тиждень Поневолених Націй відіграє ще більшу ролю, ніж 12 років тому, коли було за президента Двайта Айзенгавера винесено закон. „Тоталітарні режими, збудовані на запереченні Бога та прав людини, сказав конґресмен, мають у своєму зародку причини до їх самоліквідації. Не знаємо, коли це станеться, але історія вчить нас, що треба мати більше надії, ніж резиґнації". Промовець виступив проти т. зв. доктрини Брежнєва, за якою СССР може кидати свої війська в країни Східньої Европи і з допомогою них утримувати там „комунізм", проти якого є всі поневолені народи. Конґресмен Е. Дервінскі в своїй промові заторкнув також питання відносин між ЗСА і червоним Китаєм, домагаючись від комуністів припинення війни в В'єтнамі, а також становище на Середньому Сході, де диктаторська Москва не лише загрожує існуванню держави Ізраїлю, а й намагається все більше опановувати арабів, сприяючи творенню радикальних урядів.

Світова Управа ТУСМ відбула наради

Фільдельфія (Н. Н.)—В суботу 31-го липня 1971 відбулися тут наради Світової управи Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) з участю голів Краєвих Управ ТУСМ в ЗСА та Канади. На нарадах проаналізовано діяльність Світової Управи ТУСМ, а також діяльність краєвих управ та узгіднено напрямні праці на 1971/72 рр.

У 1970/71 рр. ТУСМ в окремих країнах, а зокрема в ЗСА, розгорнув широку організаційну акцію серед студіюючої молоді. Зорганізовано нові осередки діяльности, значно збільшено число членів. Особливо успішною була ініціятива ТУСМ в ЗСА на відтинку оборони переслідованих українських діячів на українських землях. З цією метою ТУСМ переводив демонстрації, опублікував і поширив десятки тисяч листівок, листів та іншого інформаційного матеріялу. Цією акцією охоплено терен ЗСА, Канади, а останньо і Арґентини.

Крайова Управа ТУСМ в ЗСА (голова Богдан Футала) включилася також дуже активно в акцію оборони прав Української Католицької Церкви та за завершення її патріярхатом. Активізується ТУСМ також на терені Канади (голова Орест Дубас) і треба надіятися, що в короткому часі в окремих канадійських університетських центрах (Торонто, Лондон, Гамільтон, Монтреал, Вінніпеґ та Едмонтон) почнуть діяти осередки діяльности ТУСМ.

Пляни діяльности на 1971/72 включають розгор-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

ЗАМІСТЬ ПАМ'ЯТНИКА ...ТАБЛИЦЯ

Київська „Радянська Україна" подала в числі з 25 липня ц. р. таке повідомлення з Кам'янця Подільського: „Життя видатних українських письменників-демократів С. В. Руданського та А. П. Свидницького зв'язане з цим древнім українським містом. Тут вони вчились, починали свій літературний шлях. Тут Руданський створив, зокрема, кілька романсів і балад, уклав двотомну рукописну збірку „Народнье малорусские песни". Першим твором Свидницького був етнографічний нарис, присвячений народним звичаям цього краю. Цими днями біля будинку но. 11 по вулиці Бебеля відбувся масовий мітинґ, присвячений відкриттю меморіяльної дошки на честь видатних земляків. На мармурі викарбовано: „Тут, у подільській семінарії в 1849-1856 роках навчались українські письменники-демократи С. В. Руданський, А. П. Свидницький". Про те, чи стоять в Кам'янці Подільському пам'ятники названим письменникам, або чи там якісь вулиці названі їх іменами, „Радянська Україна" не згадує. На таблиці промовчаний факт, що вчилися обидва в духовній семінарії.

ЗАМОК В ОЛЕСЬКУ БУДЕ ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ТУРИСТІВ

„Радянська Україна", подала в числі з 29 липня ц. р., зі Львова, що в місцевості Олеська, Буського району, на Львівщині буде відкритий незабаром для відвідувачів і туристів старовинний місцевий замок. В замку буде відбуватися постійна виставка тканин, живопису, меблів, скульптури та інших пам'яток історії й мистецтва Галицької України, або, як її ця газета називає „Прикарпаття", XV-XVIII сторіч. У колишньому монастирі біля замку буде відкрита туристська база для 300 осіб, для користування яких будуть готель, ресторан і кінотеатр.

ПОСТАЧАЮТЬ ВУГІЛЛЯ РАЗОМ З ВОДОЮ

Робітники із збагачувальної фабрики но. 1 „Провалля" у Ворошиловградській області нарікають у своєму дописі до редакції „Радянської України" на різні „недоліки" в постачанні цієї фабрики вугіллям із шахти „Одеська". Зовсім недавно пишуть вони-із 600 тоннами палива ми одержали від гірників... 20 тонн води. Не будемо перелічувати, скільки ж водного „баласту" перевезено за місяць, два рік. І так ясно. Отже, чи може йти мова про високу продуктивність, коли на фабриці доводиться переробляти весь той баласт. Звичайно це позначається і на ефективності виробництва. Тільки торік збагачувальна фабрика на очистці вугілля від породи перевитратила понад 10 тисяч карбованців". Допис робітників надрукований в „Радянській Україні" з 28 липня ц. р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Герої космосу

Про закінчення місії залоги „Аполло-15" на Місяць можна буде вповні говорити щойно тоді, як їхній космічний „Сокіл" щасливо осяде на водах Пацифіку і як вони вже стоятимуть твердою ногою на поверхні нашої плянети — Землі. Проте, усе це, що вони довершили, переходить людські уявлення, найсміливіщі мрії дослідників.

Два роки тому, в липні 1969-го року, на поверхню Місяця вперше вступила людська нога, астронавтів з залоги „Аполло-11". Вони осіли на місячному рівнику, провели на поверхні Місяця кілька годин та щасливо повернулися на Землю із першими зразками поверхні Місяця. Астронавти з залоги „Аполло-15" тепер осіли на найтруднішій поверхні Місяця та в місці, що його дослідники космосу називали „мрією науковців і примарою астронавтів", провели три дні, з того два повні робочі для них дні на поверхні Місяця, своїм електричним возиком — „Бурлакою" віддалялись на цілі милі від місця їхнього місячного „Сокола", призбирали зразків поверхні Місяця та заінсталювали інструменти для дальших дослідів, що вже тепер дослідники й науковці називають „фантастичним". А для кожного сірого громадянина неймовірний розвиток алериканських дослідів космосу продемонстрували телевізійні передачі активностей астронавтів Скота й Ірвіна на поверхні Місяця. Як телевізійні передачі побуту на Місяці залоги першої виправи дба роки тому були ще тільки загальними зарисами тіней, то теперішні передачі в повних кольорах виглядали так, наче б походили із приміщеної в найближчому сусідстві телевізійної стації.

Із випуском „Аполло-15" в місії на Місяць, президент Ніксон, бажаючи астронавтам „доброї швидкости", незвичайно влучно схарактеризував головну мету тих космічних дослідів: людина прагне сама пізнати, як постав, звідки взявся світ і не тільки звідки вона, людина, взялася на цьому світі, але й куди вона прямує та яке її призначення. Астронавти із залоги „Аполло-15" зробили черговий не сто, але мільйон - милевий крок у цьому напрямі. Вони практично доказали, що людина може осісти на кожній плянеті, на кожному місці. Дальша перевірка та продовження їхніх дослідів напевно зближуть людину до власного пізнання та до власної відповіді на ці питання, що їх поставив у своєму побажанні астронавтам президент Ніксон, а ці відповіді з черги зближать людину до її вічного, всемогучого Творця. У цьому аспекті астронавти з „Аполло-15" ввійдуть до історії, як справжні герої космосу.

Програ Москви у Судані

Дня 20-го липня ц. р. вістки з Хартуму, столиці Судану, повідомили, що стався там військовий переворот, який скинув з влади генерала Ґаафера аль - Німейрі і передав її в руки насправді комуністів та слухняних компартії військовиків. Але в три дні пізніше ситуація радикально змінилася: завдяки суданським військовим частинам, які були стаціоновані в Єгипті та які перекинено єгипетськими літаками до Хартуму, аль-Німейрі вернувся до влади і негайно почав розправлятися зі своїми противниками. Ствердивши, що змову проти нього затіяли і переворотом керували комуністи, які свою головну квартиру влаштували в болгарській амбасаді, аль - Німейрі розстріляв або повісив 14 найвидатніших, пов'язаних з комуністами, військовиків і комуністичних проводирів, між ними голову суданської комуністичної партії, знехтувавши перестороги й заклики Совєтів.

Совєти повели кампанію проти Судану всім своїм пропаґандивним апаратом, але Судан відповів на неї відкликанням свого амбасадора з Москви та зірванням дипломатичних зв'язків з Болгарією. Найважливіше в цій історії те, що до повороту аль - Німейрі до влади активно допомогли Єгипет і Лібія, обидві „соціялісстичні" республіки. Таким чином ця історія доказала, що арабські соціялісти, які націоналізують у себе банки й ліквідують чужинецькі концесії, все ж є вірні ісляміамові та ворожі комунізмові. Вони приймають від Москви допомогу зброєю і техніками, але чітко розмежовують ту допомогу від своєї внутрішньої політики, в якій не допускають місцевих комуністів до голосу в правлінні. У Судані одверто закинено Москві, що вона, обороняючи зрадників-комуністів, втручається у чужі внутрішні справи.

У вересні 1965-го року комуніссти в Індонезії, пов'язані з Пейпінґом, намагалися перевести державний переворот, але переворот не вдався і внаслідку винищено кругло 400.000 комуністів та їх симпатиків. Суданська масакра пригадує індонезійську. Вона є теж зловісним „мементо" на адресу комуністичних проводирів, що стосовані ними методи терору можуть бути застосовані й проти них.

В. Чапленко

ШОСТИЙ З'ЇЗД ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

Днями 18-21 травня цього року в Києві відбувся УІ з'їзд письменників України. У цьому з'їзді взяли участь не тільки українські письменники та гостті з інших республік, а й письменники-колонізатори, „великий загін російських прозаїків, які працюють на Україні", як сказав про них у своїй доповіді П. Загребельний. Це ті письменники, що понароджувались десь на Сибірі або на далекій півночі, а „працювати" приїхали на Україну. А втім, місце народження людини в державі, що в ній дитина може народитись не на батьківщині її батьків, а там, куди їх заслано, великої ваги немає, — вагу має, якою мовою письменник, що живе на Україні, пише. Ну, але ті народжені в Сибірі чи в Росії письменники, що поселились на Україні не як засланці, а як колонізатори й русифікатори, писати українською мовою не будуть. І цей „загін" кількісно помітно збільшується, як це видно з порівняння першого видання довідника „Письменники Радянської України" (Київ, 1966 р.) з другим (Київ, 1970 р.).

Є на Україні письменники, що пишуть мовою „ідіш", грецькою, угорською, але це одиниці, що нічим українському народові не загрожують, і ми можемо бажати їм тільки успіхів у праці на користь їхніх народів.

Як це заведено в тій поліційно - тоталітарній державі, визначальну доповідь на цьому з'їзді письменників зробила людина, яка не має нічого спільного з літературною творчістю, — член Політбюро ЦК КПСС та перший секретар ЦК КПУ П. Шелест. Забивши баки численним, але мовчазним слухачам, що виповнили залю засідань Найвищої Ради УССР, як це видно на світлині, вміщеній у „Літературній Україні" з 23 травня, „проґресивною технологією, комплексною механізацією виробничих процесів у промисловості, будівництві, на транспорті та в сільському господарстві" тощо, П. Шелест заговорив про „єдність радянського с у спільства", про „радянський народ" (в однині!), про „пролетарський інтернаціоналізм і соціялістичний патріотизм" у всесоюзному, зрозуміла річ, маштабі. Звичайно, це не були оригінальні думки самого Шелеста, там „оригінально" думати не можуть навіть Косиґін та Підгорний, — це було пережовування відповідної думки Л. Брежнєва, що її він висловив нещодавно у Грузії. І П. Шелест навів цю думку дослівно. „Мабуть, немає людини, яка б не відчувала невикорінного почуття любові, прихильности до землі дідів і прадідів, до рідної культури, до своєї мови, своїх традицій і звичаїв, — сказав тоді Брежнєв. — Та в соціялістичному суспільстві це почуття патріотизму — переростає кордони, окреслені національною приналежністю, наповнюється новим змістом. Усі ми, хоч би в якій республіці ми не жили, — радянські патріоти, діти однієї соціялістичної Батьківщини" (велика літера в ориґіналі — В. Ч.). Як те й те психологічно посднати — це секрет Брежнєва й Шелеста, а на практиці це, як ми знаємо, виявляється так, що росіяни, в якій би республіці не опинились, люблять тільки свої „традиції", а „націоналам" у своїй республіці не дуже можна любити свою мову й свої традиції, як про це свідчать засуди К а р аванського, Масютка, Мороза й багатьох інших, які відважились боронити ці свої національні особливості.

Наблизившись до специфіки письменницького з'їзду, П. Шелест насамперед загадав, щоб письменники писали про „сучасника", про „героїчний робітничий клас", про „славне колгоспне селянство", про „чудову інтеліґенцію", тобто сказав те, що його без угаву товчуть у „Літературній Україні" уже декілька років, намагаючись відвернути письменників від історичних тем, у яких вони почувають себе вільніше. А цей загад він подав з такою підливою: „Наша партія робить усе для того, щоб письменники працювали в атмосфері творчої ініціятиви, підтримує їх позитивні пошуки (шукання! — В. Ч.), справжнє новаторство". Але й цю „волю творчосcти" в наступному абзаці він, допустивши можливість у письменника „сумнівів" (очевидячки, щодо „радянської" дійсности — В. Ч.), перекреслив так, „Логіка класової боротьби така: хто в своїй роботі, пошуках свідомо дотримується комуністичних ідей, той однодумець, друг і товариш партії, трудового народу. І, навпаки, хто відступає від цих ідей — той плутаник, який може опинитися по іншому боці барикади. А хто опинився на барикадах проти народу — той ворог". От яка заохота до „творчих пошуків"! У досить туманній, але зрозумілій письменникам формі Шелест заборонив згадувати про злочини партії за головування в ній Сталіна: „На ХХІУ з'їзді КПРС цілком правильно вказувалось, що дехто намагався звести різноманітність сьогоднішньої р а д янської дійсности до проблем, які безповоротно відійшли в минуле в результаті роботи, що її виконала партія в справі подолання наслідків культу особи".

Взагалі сказавши, Шелест підтвердив н е п орушність догм про класовість, партійність та народність (у большевицькому розумінні цієї останньої) л і т е ратурної творчости, як також не допустив і найменшого сумніву щодо „методу соціялістичного реалізму". Визначив він рямці для літературної критики, драматургії, літератури для дітей. Кажучи про добір членів Спілки письменників України, Шелест рішуче наказав „не допускати у Спілку письменників, які не заслуговують носити ім'я радянського письменника".

Не забув він згадати й своєї думки, висловленої на У з'їзді письменників про плекання української мови, але тепер додав до неї зловісну вказівку на те, що „в окремих торах, особливо перекладних, спостерігається надмірне захоплення віджилою лексикою, діялектизмами і не властивими нашій сучасній мові „зворотами" та нагримав на мовознавців,

(Закінчення на стор. 4-ій)

Софія Наумович

РІЗНІ БУВАЮТЬ ТУРИСТИ...

Різні бувають туристи!.. Одні їдуть у стару Европу зі сантименту, щоб побувати, бодай на часок, „ближче України", інші — зокрема ж українські студенти, та професори, — перші, щоб напитися з криниці українознавства на УВУ чи УКУ, другі, щоб мати собі за честь дати виклад на котромусь з вільних українських університетів. А ще інші зі снобізму. Ці останні, залишивши на деякий час свій „бізнес", та поєднавши приємне: хизування перед приятелями „сувенірами" та кольоровими картками з дійсних, чи уявних місць вакаційного побуту, — з пожиточним, для з д р о в ' я й облегшення кишені, відвідуванням різних курортів та рів'єр.

Ще інші — всілякі діячі й опікуни української культури, — закуповують картини европейських майстрів, анґажують на к о н ц е р т и співаків та музик, — показуючи не так свій добірний смак, як купецький хист. Дехто, їдучи в СССР — вступають по дорозі в Европу та нерадо відвідують українські установи, щоб не попсувати собі опінії „миролюбних" американських туристів.

Та прибувають ще інші. Такі, що то вважають себе „світовими славами", повчають наших професорів з европейських університетів — що наші старі „альма матер", які перетривали світові катаклізми та донесли вільну українську науку до наших днів, — нічого не варті. Бо як же ж можна їх рівняти з розкішними лябораторіями новітніх університетів?.. Що наші заслужені для української науки професори повинні піти на „шмельц" і дати місце свіжим, щойно виклюнутим з американських теплярень, „спецам". Від чого спецам — про те могли ми дізнатися одного вечора...

Дивно тільки, що ці „світові слави" не задоволяються своїми лябораторіями, але виносять перед чужинцями убогість Українського Вільного Університету та похилий вік українських професорів. „Світова слава" й не бачить справжньої долі в цьому, що багато наших і чужинецьких професорів о-тих „лябораторійних" університетів, — завдячують свої американські успіхи — якраз отому „вбогому" УВУ з „похилими" професорами!..

Одного вечора мали ми „щастя" вислухати викладу такого молодого спеца з американської теплярні. Темою його викладу були якісь „дисиденти" в СССР. У ньому чули ми, як і годиться чужим спецам, — цитати американських професорів від СССР і ніодного нашого. Чули ми теж мудрощі західньої преси про „демократичний рух", про те, що підсовєтська інтеліґенція „почулася у праві зревідувати методи соцреалізму", чи теж справжнє „відкриття Америки": що „партія воліє діставати пропозиції від „десентів" як їхній „мілітантний спротив", та тим подібні нісенітниці. Усе це підкріплене порадою якогось капацитета, щоб „комуністичну систему вважати як кожну іншу". Наш спец сипав радо такими прізвищами як Медведєв, Сахаров, Солженіцин, додаючи мимоходом ще зрідка прізвище Мороза чи Чорновола...

Який зміст, така ж гротескна і форма цього викладу. Доповідач ухитрився так густо переплітати українську мову чужими латино-англійськими словами, що у кожному реченні їх було по шість - сім, а в деяких то тільки лучники були українські. При чому, чужі слова подавалися у першому відмінку, то і не знати було, чи це була „артикуляція інтересів" чи „інтерес артикуляції". Для прикладу варто подати бодай один зразок такого макаронізму:

„Стиль артикуляції зор'єнтований на абсолютні вартості статусу аґента у у факторах інтересів з афективним змістом і способом аґреґації має низький статус..."

Очевидно молодий учений з чужої школи не взяв до уваги ніяких доброзичливих зауваг українських очевидців метод большеницької системи, які не потребували вичитувати їх у працях американських професорів, бо пережили їх на власній шкурі. Щождо зауваження про засмічення нашої чудової мови, яке відбувалося в українській установі, з рамени українського товариства, і для студентів українознавства, з порадою перекласти всі ці чужі терміни на українську літературну мову, то молодий „спец" відрубав, що „бавитися не буде"...

Нашу рідну мову занечищують в Україні москалі, чи пак „система", як обережно висловлюється молода „слава". На Заході, український викладач, замість заімпонувати нам знанням української мови, яку він, до речі знає дуже добре, — пописується жахливою тарабанщиною перед українською інтеліґенцією!..

Різні бувають туристи...

СТАНОВИЩЕ ПРОВОДУ ОУН

V

Українці у вільному світі

Незвичайно важлива роля припадає українській спільноті у вільному світі. Своєю культурною і суспільно-політичною діяльністю вона мусить допомагати своє м у народові на Рідних Землях у його боротьбі за державне визволення. У своїй діяльності на чужині, розкидані по всіх континентах, українці мають перед собою такі цілі: зберегти себе як духово цілісну національно - культурну спільноту; протиставляючись і побоpюю ч и асиміляторські і денаціоналізаційні тенденції, підносити рівень культурно-політичної праці, використовуючи кращі зразки і досвід наших національних груп і навколишнього оточення; плекаючи національні традиції, це животворне коріння для збереження і розвитку спільнот і націй. Зміцнення національної свідомости охоронить нашу еміґрацію від мікробів „малоросійської х в о р о би" що її ворог защеплює в організм нашого народу на Рідних Землях, поборюючи національну ідею, а через свою широкорозгалужену аґентуру і через свої видання намагається защеплювати й українській еміґрації.

Засуджуючи та поборюючи контактну політику і т. зв. культобмін з представниками і посланцями наставленого в Москві київського генерал - губернаторства, що прибувають у вільний світ (як поети, письменники, артисти, науковці спортовці „духовники" і ін.), українська спільнота на чужині мусить підтримувати всіма засобами, включно з масовими протиросійськими, протибольшевицькими акціями і демонстраціями, визвольну боротьбу свого народу, зокрема нашої молоді в Україні, протестувати проти московської окупації, засуджувати малоросів - вислужників та всіх інших національ н и х зрадників. Українці на чужині даватимуть і все більшу підтримку воюючій Україні, зокрема тим безкомпромісовим елементам, я к і, протиставляючись окупантові і поборюючи малоросійство, своїми героїчними діями, високою гідністю громадської поведінки, боротьбою і творчою працею організують націю до штурму московської тюрми народів.

Суспільно - політична праця всіх українських установ і організацій в західньому світі має бути розплянована і ведена так, щоб вона сприяла українському народові в Україні в його обороні національної ідеї і наступальній боротьбі за неї. Скріплюючи дух цієї оборони і боротьби серед української спільноти, зокрема серед її молоді, на прикладах мужньої громадської поведінки, високої моралі та готовости ризикувати й терпіти за свої переконання, за шляхетні ідеї, ми тим самим скріплюватимемо рішучість наших нескорених людей на Україні довести своє діло до успішного завершення — відновлення незалежної суверенної Української держави

Українська молодь у вільному світі в останніх роках виявила в своїх акціях шляхетні прагнення іти в такт з молодими борцями в Україні, стати разом з ними в спільних лавах визвольної боротьби. Всебічно підтримуймо ці прагнення, заохочуймо нашу молодь до революційно-політичних дій, до активного змагу за добро України. Живими прикладами нашої громадської поведінки й ідейности, залучуючи молодь до співпраці, утвердімо в ній певність, що боротьба за визволення України є одночасно боротьбою за християнські і вселюдські ідеали свободи і народоправства, справедливости і героїки життя, за перемогу національного принципу в організації світу, проти світу насильницького й імперіяльного. За добро проти зла, за героїчне воююче християнство проти войовничого безбожництва і звироднілого занепадницького „християнства", що шукає компромісу зі злом. За українське вічне святе місто Київ проти руйнуючої вічні цінності людини і націй Москви! Ця ідея вічного Києва полонила духовість, скріпила героїчну мораль і спонукала до самовідданого змагу нашу молодь в Україні.

Всебічна підтримка творчої праці українських науковців, мистців і письменників над піднесенням нашої національної культури і науки, яку винищує ворог, — дуже велике й відповідальне завдання всієї українськ о ї спільноти у світі й кожного політичного еміґранта. „Совєтському патріотизмові", що його насаджує окупант на Україні, воюючи з українським націоналізмом, наша спільнота повинна протиставити любов до України, працю і боротьбу, перейняту завжди актуальною національною ідеєю.

Українські Церкви — величезний скарб у житті нашого народу, а еміґрації зокрема. Знаючи про національний вклад наших Церков в історію українського народу, українська спільнота повинна докладати всх зусиль для їх постійного зміцнення і розбудови. В змагу за помісну Українську Католицьку Церкву, під проводом Ісповідника Віри, Верховного Архиєпископа К а р д и нала Йосифа Сліпого, за гідність Патріярха УКЦ — українська спільнота, одностайна, утверджуючи помісність УКЦ, ми тим самим утверджуємо християнські національні традиції Церкви та скріплюємо в собі віру батьків і дідів, яку вони ісповідували і нам передавали.

У 1971 році припадає 50-річчя відновлення Української Автокефальної Православної Церкви у святій Софії, в Києві, автокефалію якої проголосив уряд Української держави в січні 1919 року, а завершив Український Церковний Собор 11-го жовтня 1921 року. Православні українці і вся українська спільнота, прославляючи цю велику подію в житті нації, мають докласти всіх зусиль, щоб — переборовши розходження в Українській Православній Церкві — об'єднати її у єдину УАПЦ, відновлену з волі народу під проводом великого Митрополита Василя Липківсько г о, згідно з традиціями і засадами християнства Київської Руси - України.

(Закінчення буде).

Алла Коссовська

СЕРЕЖКА

(10)

Вона вже хотіла була йти до себе, як телефон задзвонив знову, голосно і вимогливо. — Це він. Катрусю, дівчино мила! Насилу добився до вас. Хто це так довго докучав? Певно, хтось з учорашніх, закоханих у вас юнаків?

Катруся розсміялася. — Та це моя приятелька Наталка виливала на мою бідну голову своє і інших вчорашніх дам захоплення вами.

— О! Але, на жаль, ваша мила голівка залишилася спокійною і тверезою.

— Стараюся не губити її ні в яких обставинах! — з легеньким викликом у голосі відповіла Катруся. А сама подумала: „Яких зусиль це мені коштувало вчора!"

— Але, серйозно, Катрусю, чи не могли б ви зробити мені приємність повечеряти зі мною?

Радісно тьохнуло серце, але, стримуючи себе, Катруся запитала насторожено:

— Для чого вам це? Щоб передати вам документи на сережку, так це . . .

— Ах, сережка, я й забув про неї! О'кей, тим краще, побачимося, домовимося і — повечеряємо! Коли за вами заїхати?. О 8-ій можна?

— Хай буде. Чекаю! — Катруся поклала слухавку і відразу подумала, що даремно погодилася, що документ на сережку можна було б вислати на адресу Еюми Дори або на адресу „приятельки", згадка про яку трохи муляла Катрусі. Але було вже запізно відкликати побачення.

А коли, рівно о 8-ій, за вікном залунав мелодійний звук клякстона, Катру с я сяк-так вгамувавши серце, що здавалося, ладне було вистрибнути з грудей, і кинувши ще раз допитливий погляд у дзеркало, повагом спустилася зі сходів і з привітною усмішкою зупинилася перед Володимиром.

Хвилину він мовчки потискав її руку, а коли Катруся підвела очі, її вразив вираз якоїсь, майже жіночої, ніжности в його очах і в кутиках рішучих, чіткоокреслених уст.

Потім вони виїхали за місто, минали якісь осяяні рекламними вогнями мотелі, пролітали в шаленому гоні повз гайки, віллі, газолінові станції. Навколо було багато зелені, і Катруся хотіла була спитати, куди вони їдуть, але, зачарована швидким рухом і своїми внутрішніми почуттями, мовча л а. мовчав і Володимир, уважно ведучи машину. І тільки коли зупинилися перед входом до яскравоосвітленого ресторану, Катруся наче збудилася, опритомніла.

— Куди це ви завезли мене? — спитала здивовано.

— Ми тут повечеряємо, тут непогано годують, — відповів Володимир, відкриваючи дверцята авта і допомагаючи Катрусі вийти. — Ви не заперечуєте?

Що могла заперечити Катруся? Вона любила світло і гомін ресторанів, любила музику, танки, веселощі, по яких стужила за час своєї жалоби. Раніше, з Андрієм, вони бували в недорогих ресторанах, але яка різниця між тими скромними розвагами і тим, що запропонував їй сьогодні її новий знайомий!

Пухнастим, темним килимом застелений гол зустрів їх тихою, інтимною музикою, шелестом жіночих суконь, запахом дорогих парфумів, тією хвилюючою атмосферою, яку вміють витворювати власники дорогих ресторанів, розуміючи в цьому свою вигоду. Звичайно, такі ресторани були недоступні ні Андрієві, ні Катрусі, бо тоді вони обоє були лише студентами. І дівчина зі щирим захопленням оглядала тепер розкішну обстанову, чепурно вдягнених людей і саму себе у величезних, аж під саму стелю, дзеркалах, поруч з ладною, високою постаттю Володимира.

Зайняли окремий столик, замовили вечерю. Власне замовляв Володимир, а зачарована Катруся на всі його пропозиції енергійно й весело притакувала головою.

— Якби ви хотіли, Катрусю, міг би замовити окремий кабінет . . . — почав був Володимир, але, побачивши, що його дама перестала усміхатись і здивовано підвела брови, поспішив пояснити: — Може вам докучає галас і сторонні люди? . .

— Покиньте, мені ніхто й нічим не докучає, я люблю коли весело, гамірно, коли багато світла! — відповіла дівчина, і очі її знову засвітилися, а уста розцвіли усмішкою, від якої на серці Володимира стало легко і радісно.

— Дівчино моя, дзвіночок мій срібний! — беззвучно прошепотів він.

— Що, що ви сказали? — зацікавилася Катруся.

— Я сказав, що ви подібні до срібного дзвіночка зі своїм співучим голосом, у своїй сріблястій сукні.

— Справді? — щ а с л и в о здивувалася дівчина.

Підійшов офіціянт, приніс замовлене в закритих срібних тарелях. Володимир погосподарськи порядкував вечерею. Чого б він не зробив зараз для цієї чарівної дівчини! Небо до неї пригорнув би, місяць для неї зірвав би за цю її щиру усмішку, за той єдиний, їй одній властивий вираз обличчя, який викликав у ньому, з трудом стримуване, бажання схопити її в обійми, вкрити поцілунками ці сяючі очі, усміхнені уста, ці ніжні ямки на щоках. Його, пересичено г о жіночою увагою, зневіреного в щирості почувань жінок свого кола, тягло, мов магнетом до цієї дівчини. „Це, мабуть, голос крови, це, мабуть, клич предків, який велить мені любити свою дівчину, вибрати її собі в подруги на все життя, на добре і на зле, на здоров'я і на хворобу" — думав Володимир, з дружньою фамільярністю накриваючи своєю долонею Катрусину руку, що лежала на білій скатертині.

— Чи не вважаєте, Катрусю, що в нашій зустрічі є щось таємниче, що, можливо, вона була заздалегідь накреслена десь там, поза нашим тривимірним світом?

— Ви — містик? Дивне сполучення: бізнесмен і містик! — сказала Катруся, насмішкувато примружу ю ч и очі.

— О, в нашій справі питання виграти або програти завжди зв'язане з містикою, з забобонами, — напівжартівливо озвався Володимир. — Але я більше покладаюся на свої прочуття, ніж на зовнішні прикмети. Я ніколи не зупиняюся перед купівлею акцій у понеділок або тринадцятого числа, коли моє внутрішнє відчуття підказує мені, що я виграю! І, не зважаючи на те, що сьогодні чорний кіт перебіг мені дорогу, я вірю, що наше знайомство принесе мені щастя! Отже, випиймо за нашу зустріч і за нашу дружбу, якщо не заперечуєте! — несподівано серйозно, майже урочисто, закінчив він, підносячи свій келих.

Малиновим дзвоном дзенькнули келихи, теплою хвилею розлилося по тілі ароматне вино, закріплю ю ч и дружбу двох молодих земляків.

9.

На наступну суботу Катруся домовилася зустрітися з Глорією в поліційній станиці. Рівно об одинадцятій годині вона була вже на місці і чекала на Глорію, сидячи на лавці проти столу, за яким працював уже інший поліцист, молодий, чорнобровий і веселий. Він разу-раз підводив голову від столу і поглядав на Катрусю з приємною усмішкою.

(Далі буде)

Зустріч чотирьох ґенерацій на фестивалі української молоді на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні

Понад тисячу осіб приглядалось та подивляло гарні виступи мистецьких груп молоді, подивляло їхні вокальні виступи, танці та деклямації.

У фестивалі, що відбувся 18-го липня, крім багатьох різних знатних гостей взяла участь сестра Лесі Українки п. Ізидора Борисова.

Приємне враження викликали серед глядачів деклямації та танці учасників табору Українського Золотого Хреста. Усі деклямації були присвячені Лесі Українці.

Хор юначок при українській католицькій церкві св. Покрови із Мек Аду з участю дітей четвертого та п'ятого покоління своїми піснями захопили присутніх. Їхня група танцюристок у супроводі акордеоністки Христини Словік та під керівництвом балетмайстра Миколи Бойчука вдатно виконала ряд танків. Д-р Мирослав Чаповський виголосив промову: „Ми на службі спільної справи". Марта Ґлетканич, молода мунівка продеклямувала вірш О. Н. Грановського „Ідея". Церковний хор, при церкві св. Кирила та Методія із Олифанту Па., під диригентурою, проф. М. Мартинюка майстерно проспівав пісні. Солістка Марія Петрончак, при фортепьяновому супроводі Дарії Тащук, кольоритурою голосу викликала захоплення присутніх.

Фестиваль молоді влаштувала Окружна Управа ОДВУ, - УЗХ, - МУН, - УАТ „Зарево".

Проводив фестивалем Теофіль Бак - Войчук. Привіт від УНС виголосив гол. радний, проф. Мирон Куропась, виступ його присутні сприйняли із особливою увагою.

Т. Ковальський

З'ЇЗД СВЯЩЕНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ЧЛЕНІВ Т-ВА СВ. АНДРЕЯ

— відбудеться —

в Гантері, Н. Й.

в днях 11-го і 12-го серпня 1971 р.

В середу, год. 11-та — МОЛЕБЕНЬ, а відтак обід. Наради від 2-6 год. по пол.

В четвер, год. 9-та — СОБОРНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ. Проситься привезти зі собою всі ризи і служебник. О год. 11-ій — Вибір референтів до Головної Ради. По обіді — внески і запити.

о. Володимир Андрушків
голова

Увага! Увага!

ЗАХОДОМ Т-ВА ЗАПОРОЗЬКА СІЧ
367-ий ВІДДІЛ УНС в РАЧЕСТЕРІ, Н. Й.

— відбудеться —

РІЧНИЙ ПІКНІК

в неділю, 8-го серпня 1971 року
в ГІКОРІ ГРОВ

131 Orchard Street Webster, N.Y.

Початок о 1-ій год. по полудні

Товариство має шану запросити ввесь загал до участи.

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу
в Кетскильських горах біля міста
КЕРГОНКСОН, Н. Й.

П'ятниця, 6-го серпня 1971 р.

ЗАБАВИ

грає оркестра Союзівки під. кер. **В. Добущака**

Субота, 7-го серпня 1971 року
на СОЮЗІВЦІ відбудеться

КОНЦЕРТ

(фортепіян, скрипка)
молоденьких ентузіястів музики
Українського Музичного Інституту Америки, Інк., Відділ Нюарк, Ню Джерзі

Виступають:

Рома Грабарчук
Зірка Сохан
Оксана Гаврилюк
Олесь Покора
Дозя Сиґіда
Ляриса Крупа
Оксана Борбич

•

Конферансьє:

Володимир Гентиш

•

Після мистецької програми
ЗАБАВА
ГРАЄ ОРКЕСТРА СОЮЗІВКИ
під кер. В. Добущака

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Д-р Ол. Марітчак, Дітройт: Дякуємо за вартісну статтю: „Реалізація Акту..." Стаття - спомин з-перед 30 років має тривку, історичну вартість і тому радо використаємо в нашому черговому календарі - альманасі, що появиться друком у повному тиражі „Свободи" з кінцем жовтня ц. р.

ВШ. Дописувачі з життя громад: Під час однотижневої перерви наспіло до редакції цілий ряд дописів з життя громад і організацій, як також закумулювались деякі залеглості. Всі ці матеріяли, за вимком тільки деяких, які до друку не надаються, будуть використані в „Свободі" впродовж найближчих двох - трьох тижнів.

ВШ. Проф. д-р Б. Боцюрків, Оттава: Дякуємо за переслані матеріяли та сердечно ґратулюємо за успіхи. Матеріяли віднотуємо і відповідно використаємо.

ВШ. Д-р М. П., Ню Йорк: Дякуємо за доброзичливість. Один тиждень перерви у видаванні „Свободи" аж ніяк не вичерпує вакаційних працівників редакції, адміністрації та друкарні, більшість з яких, з уваги на літа служби, користується вже трьома тижнями відпустки. Всі відпустки у в-ві повинні б закінчитись щойно з кінцем серпня.

ВШ. В. Д., Філядельфія: Ми одержали від Вас уже третю посилку Ваших „чорноморських" віршів. У відповідь пригадаємо Вам розмову між поетом і його приятелем: — Чи ти вже дав кому свої вірші читати? — Ні! — То чому ж маєш підбите око?

Погруддя Філарета Колесси

У 100-ліття з дня народження композитора і науковця-академіка Філарета Колесси, у Львові в Музичній школі його імени відкрито невеликий пам'ятник-бюст композитора. „Культура і Життя" з 18 липня повідомила, що в с. Пісочному, де жив композитор, відкрито меморіяльну дошку, а в іншому будинку частину будови взяли під „Меморіяльний музей Філарета Колесси". На тому скромному святі був присутній син акад. Ф. Колесси, також композитор Микола Колесса із Львова.

Новіші документи про княгиню св. Ольгу

Чікаґо.—„Щораз більше правдоподібности набрав здогад, що Ольга народилася в Болгарії, в знатній боярській родині", повідомляє в двотижневику „Церковний Вісник" парафії св. Володимира і Ольги в Чикаґо письменник Роман Завадович у числі з 11-го липня. У статті „З новіших дослідів про княгиню св. Ольгу" автор відкликається на новознайдені джерела, які заперечують леґенду про походження кн. Ольги із Пскова—над Чукським озером у Російській СФСР, на прикордоні Естонської ССР. „Болгарський історик С. Чілиґрінов у творі „Каквото е дол българин на другите народи", Софія, 1941 р. подав, що кн. Ольга насправді називалась Оленою і була племінницею болгарського царя Симеона, яка виховувалася в тогочасному культурно-християнському центрі Болгарської держави Плискові, а не „Пскові". Тогочасна Київська Русь утримувала з Болгарією союзні зв'язки проти Візантії, що в той час фіґурувала як Східньо-Римська імперія. Олена-Ольга прибула до Києва дуже молодою, маючи 14 років, а з нею на Київський двір прибули воєвода Малко, протопресвітер Григорій, християнські священики, купці і вояки. Автор зазначає, що „за Якимівським літописом варяг Олег, перший історичний князь Києва, назвав Олену по-варязькому Ольгою, Гельгою".

У болгарському релігійному журналі „Духовна Культура", Софія, 1967 р., книжка ч. 12, архимандрит Нестор подав такі ж відомості про походження української князівни Ольги, дружини київського князя Ігоря з південної частини Европи— з Болгарського царського роду.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ПОВЕДЕНО широку кампанію за виловлювання членів комуністичного підпілля. Проголошено високі грошові нагороди за допомогу у схопленні провідників комуністичних ячейок.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Д-ра ВАСИЛЯ САЛЯКА
БУДЕ ЗАКРИТА НА ЧАС ВАКАЦІЙ

від 1-го до 22-го серпня 1971 року.

•

Після вакацій ординація буде перенесена до
5205 N. Broad Street Philadelphia, Pa.
Tel.: GL 7-0999

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ У ВІННІПЕГУ

потребує

1. Кваліфікованого БІБЛІОТЕКАРЯ, який упорядкував би бібліотеку Колегії на взір бібліотеки Манітобського університету.
2. ЛЕКТОРА УКРАЇНІСТИКИ на Богословському факультеті.

Платня за договоренням.

Зголошуватись на адресу Колегії:

ST. ANDREW'S COLLEGE IN WINNIPEG
University of Manitoba
Winnipeg 19, Mann. Telephone 269-3565

Замість квітів на могилу

бл. п. Михайла Пастушенчина

учасника Українських Визвольних Змагань, померлого 9 липня 1971 р. в Сиракюзах, Н. Й.

на „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ"

злoжили:

Павло і Марія Карпишини	$10.00	Степан і Анна Купровські	5.00
Євстахій Машталір	10.00	Володимир Мельничук	5.00
Григорій Вазар	5.00	Ілля Мигаль	5.00
Петро і Софія Бащуцькі	5.00	Михайло Микитин	5.00
Д-р Микола Богатюк	5.00	Микола Павлів	5.00
Михайло Болозовський	5.00	Василь Петрів	5.00
Іван Бурак	5.00	Іван Рубич	5.00
Іван Волошин	5.00	Григорій Свєнціцький	5.00
Іван і Анна Горбаті	5.00	Микола Семенишин	5.00
Степан Грицик	5.00	Ярослав Трач	5.00
Євген і Анна Гусак	5.00	Василь Фенцор	5.00
Микола Годжак	5.00	Олекса Шевчук	5.00
Василь Жмур	5.00	Тимотей Шоробура	5.00
Степан Жмур	5.00	Іван Шушняк	5.00
		Осередок СУМА, Сиракюзи	5.00

Разом $155.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
ВАСИЛЯ ХОМУТА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в п'ятницю, 6-го серпня 1971 р.

о год. 8-ій ранку, в церкві СВ. ЮРА
при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.

В глибокому смутку:

дружина НАТАЛІЯ
сини: ІГОР і БОГДАН
дочка ОКСАНА

ВАЙЛДВУД, Н. Дж. ВАЙЛДВУД, Н. Дж.

Неділя, 8-го серпня 1971 р. Початок год. 8:30 веч.

Запрошуємо вакаційних Гостей на

„КОНЦЕРТ НА ДИКОМУ ДЕРЕВІ"

ВИКОНУЄ

квартет **„КАРАВАНА"** і гумористи **Ігор Чума** і **Роман Швед**.

Заля — CHURCH OF ASSUMPTION

7110 Seaview Avenue Wildwood Crest, N.J.

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. інж. ІГНАТА ХОРКАВЦІВА

зложили на Фонд „Церква в Потребі"

Стефанія ЕЛЯШЕВСЬКА	10.00 дол.
Олег і Лариса ЕЛЯШЕВСЬКІ	10.00 дол.

Успіхи нашої молоді

Оксана Коженьовська, донька п-ва Маріяна й Ірини з дому Теребенець Коженьовських, замешкалих у Філядельфії при 532 Вест Ґадфрі евню, одержала диплом доктора медицини під час градуації 6-го червня 1971 р. у University of Rochester, School of Medicine and Dentistry.

У Філядельфії Оксана покінчила народну школу при Катедрі Непорочного Зачаття, опісля закінчила з відзначенням „сумма кум лявде" середню школу High School for Girls, а ступінь Б. А. з біології одержала на Пенсильванійському Університеті в 1967 році.

Під час студій, на Рочестерському Університеті Оксану, вибрано до клюбу Альфа Омеґа Альфа і вона там відбула два місяці на вимінних студіях, на Оксфорд Університеті в Англії. Лікарську практику почне д-р Оксана Коженьовська в лікарні University of Virginia Hospital у Charlottesville, Va.

Вся родина п-ва Коженьовських є членами Українського Народного Союзу.

Управа 375-го Відділу УНС

З великим сумом і невимовним жалем повідомляю всіх своїх Рідних, Приятелів і Знайомих, що в понеділок, 2-го серпня ц. р. несподівано померла, у своєму домі у Бронксі, Ню Йорк, моя Дорога і Невіджалувана ДРУЖИНА

ЄВДОКІЯ ПАВЛОВНА НЕСЕНЮК

проживши 72 роки свого трудолюбивого життя.

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Е. 7-ма вул. в Ню Йорку в середу, 4-го серпня ц. р. о 7-ій год. вечора, а у четвер, 5-го серпня 1971 р. о 10-ій год. ранку тіло Покійної буде перевезено до Катедри св. Володимира, 160 Вест 82-го вул. в Ню Йорку, де і відбудуться похоронні відправи, а відтак Покійниця буде відправлена на Вічний Спочинок на цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Чоловік **ІВАН МИРОНОВИЧ НЕСЕНЮК**

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, дня 24 липня 1971 р. по довгій і тяжкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, упокоїлася в Бозі на 75-му році життя наша Найдорочка МАТИ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
ІВАННА з ДОРОШІВ ЛИСЯК

вдова по бл. п. проф. Леві.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, дня 26 липня 1971 р. в похоронному заведенні п. Маркевича, а **ПОХОРОН** відбувся з української католицької церкви св. Михаїла в Ню Гейвені у вівторок, дня 27-го липня 1971 р. на цвинтарі св. Лаврентія.

В глибокому смутку:

донька ІРИНА з Родиною, Клівленд, Огайо
донька НАТАЛІЯ з Родиною, Україна
син БОГДАН з Родиною, в Ню Гейвен, Конн.
донька МАРТА з Родиною, Вунсакет, Р. Ай.

З великим сумом ділимося вісткою з Приятелями і Знайомими, що 21 липня 1971 року відійшов від нас у Вічність на 74-му році життя наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.
ГРИГОРІЙ МАСЛІВЕЦЬ

полковник Армії Української Народної Республіки, який був учасником визвольних змагань за Українську Самостійну Державу — також був учасником Зимового Походу в 1920 році.

Покійний народився на Україні на Полтавщині.

ПАНАХИДА над Небіжчиком відбулась в каплиці Мек Кепеу 24-го липня 1971 року, яку відправив настоятель церкви св. апостола Андрія Первозванного в м. Лос Анджелесі, Каліфорнія, о. Олександер Довгаль — Архимандрит.

Тлінні Останки Небіжчика відправлено до Ню Джерзі для похоронення їх на цвинтарі коло Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку.

Горем прибиті:

СВІТЛАНА МАСЛІВЕЦЬ — дружина
НАТАЛКА, ОКСАНА і ДАГМАРА — доні

24. 7. 1971 року

Ділимося сумною і болючою вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього, прийнявши Найсвятіші Тайни, 3-го червня ц. р. в Монтреалі, Канада, відійшла у Вічність на 46-му році життя наша Найдорожча і Невіджалувана МАМА, ДРУЖИНА, СЕСТРА, ЦЬОЦЯ, ШВАГЕРКА й КУЗИНКА

св. п.
СОНЯ З КАЧМАРІВ ПИТ

дочка покійного о. Михайла і Нефілі із Стояловських Качмара, народжена в с. Биличі, Самбірського повіту в Україні.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, дня 7-го червня 1971 р. з церкви Успення Божої Матері на Роземонті на українському католицькому цвинтарі на горі Маунт Роял в Монтреалі, Канада.

В глибокому смутку залишені:

син РОМАН
муж ІВАН
сестри: ІРЕНА з Ріднею
ГАЛЯ з Ріднею
брати: д-р ЮРІЙ з Ріднею
д-р ІВАН з Ріднею
кузини: СТОЯЛОВСЬКІ, ПАСІЧИНСЬКІ, НИЖНИК
та ближча і дальша Рідня в Канаді, Америці і в Україні

ДІТРОЙТ, МИШ.

Неділя, 8-го серпня 1971 року

Оселя СУМА „Київ"

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Здійснюємо клич „ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ". Діти і молодь до 15 року життя (учасники імпрези) матимуть нагоду виграти забезпеченеві грамоти кляси Р-20 по $1.000 з оплаченою однорічною вкладкою.

У програмі:

НАРОДНІ ТАНКИ Тан. Групи Ліґи Православної Молоді під мист. кер. МОТРІ МАКАР.
СОЛЬО-СПІВ — ТАМАРА ВАЩУК.
БУФЕТ і КУХНЯ під управою 81-го ВІДД. СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

ШОСТИЙ З'ЇЗД ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

(Закінчення з 1-ої стор.)

що досі мало ще „виступали з цих питань у пресі". Натякнув він на якісь „суб'єктивізм" та „необ'єктивізм" у восьмому томі „Історії української літератури', але подробиць не подав. Деяке роз'яснення щодо цього ми знаходимо в листі з України, надрукованому в газеті „Новий Шлях" з 26 червня цього року, в якому сказано, що незадоволення було пов'язане з тим, що в „Історію" потрапили письменники не зовсім „чисті", а деякі розділи написали не „чисті автори". Були й ображені амбіції.

Згадав Шелест про хиби в редагуванні журналів „Вітчизна", „Прапор", „Всесвіт" але не згадав про те, що редактора цього останнього журналу О. Полторацького звільнено з роботи, а натомість настановлено редактором Д. Павличка.

Після Шелеста на зїзді, крім вступного слова Олеся Горбага, були заслухані доповіді: „Нові обрії української радянської прози" П. Загребельного, „Поезія між з'їздами" Б. Олійника, „Драматургія для театру, кіно й телебачення" М. Зарудного, „Література для дітей та юнацтва" Ю. Збанацького і „Проблеми і завдання критики" Л. Новиченка. Але в цих доповідях нічого принципово нового супроти сказаного в доповіді П. Шелеста не було, були тільки відповідні до тем переліки імен, творів тощо. Між іншим, не можна не звернути уваги на те, що в доповіді про прозу вже не згадано Антоненка-Давидовича, а в доповіді про поезію — Ліни Костенко. Очевидячки, їх уже зараховано до тих, що мали недозволені „сумніви". Щодо Ліни Костенко, то можна тут сконстатувати факт, як мертвуща партійна атмосфера убиває незвичайно - оригінальний талант, при самому початку задушує. Страшно подумати, що було б, наприклад, з Лесею Українкою, якби вона жила на Україні нашого часу!

П. Шелест наприкінці своєї доповіді висловив побажання, щоб письменники продискутували його й інші доповіді, але насправді, як інформує автор отого листа з України, дискусії не було. „На з'їзд вхід був тільки за запрошеннями і документами, — пише він. — Особливо гострих моментів, дискусій, наболілих питань на з'їзді не було. Він проходив у заздалегідь визначених рамках, якось мляво, індеферентно, навіть мертво".

А що ж Олесь Гончар? Яка була його роля на цім з'їзді? Його роля була виразно применшена. Він же виголосив тільки вступне слово та кінцеве слово, яким закрив з'їзд. Але й ці його тексти були обкраяні при публікації. „У доповідях, зокрема О. Гончара та І. Цюпи були місця, які справляли враження на слухачів, — пише автор листа, — але в друкований текст не потрапили. „Ми знаходимо в тексті Гончаревої доповіді одно - єдине місце, в якому відбилося трагічне становище українського народу в СРСР, — натяк на те, що українці денаціоналізуються. „Бо, кажучи правду, — сказав він, — навряд чи кого порадує вихвалянням та з подяками партії, з нас, що частина, хай яка там не є, та все ж, як відомо, частина наших читачів втрачає контакт із рідною мовою". Поза цим і його „слова" побудовані за схемою П. Шелеста, — порожня бомбастика. А відтак з Олесем Гончарем сталося те, що його можна було й раніш передбачати, — його не „вибрано" на голову Спілки, — „вибрано" старого слугу партії Ю. Смолича. „Цим вислідом виборів, — пише автор листа, — велика частина письменників, яка хотіла, щоб на посту голови залишився Гончар, незадоволена. Тим більше, що він фактично й був обраний. Ну, але є ще „віс майор", проти чого всі виявились безсилими".

Словом, О. Гончар теж потрапив у число тих, що „сумніваються". Тим то його роля на цьому з'їзді була його лебединою піснею. Можливо, що він мусітиме, як колись М. Хвильовий, „перебудовуватись", але це, без сумніву, вже пошкодить його творчості.

На цьому з'їзді заповіджено готування до 50-річчя створення СССР, що припадає на 1972 рік, готування до чергового казенного „свята", яке може принести нашому народові ще якусь біду в розумінні „зміцнення єдности радянського народу", а може й ліквідацію непотрібних уже республіканських кордонів, згідно з отим висловлюванням Л. Брежнєва.

Світова Управа ТУСМ відбула наради

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нення праці на організаційному відтинку, ряд політичних акцій, а також скріплення пропаґандивно-видавничої праці. Треба відмітити, що дотеперішня видавнича діяльність ТУСМ була дуже успішна і має всі вигляди на дальший розвиток. На початку вересня у Дітройті відбудеться 4-й Крайовий З'їзд ТУСМ в ЗСА.

На нараді також обмірковано форми співпраці ТУСМ з Сеньйоратом ТУСМ, приймаючи за підставу плян діяльности Сеньйорату, схвалений на останньому з'їзді в червні ц. р. В дискусії узгіднено ряд питань і проблем, що стосуються такої співпраці, виходячи зі засади, що якнайтісніша співпраця ТУСМ зі Сеньйоратом запевнить успіхи в дальшій праці.

В нарадах взяли участь: інж. Б. Кульчицький,-голова, Р. Сеньків-політичний референт, Христя Кульчицька, секретар, Б. Футала, голова Крайової Управи ТУСМ в ЗСА, О. Дубас, голова Крайової Управи ТУСМ в Канаді, а від управи Сеньйорату ТУСМ-голова д-р М. Сосновський та секретар д-р П. Гой.

Арабська конференція „на вершинах" скінчилась повною невдачею

Тріполі, Лібія. — У столиці Лібії Тріполі відбулася триденна арабська конференція „на вершинах", яка проте від самого початку була недачною. З-посеред 9-ох голів арабських держав тільки чотири прийняли запрошення і прибули на той з'їзд — президенти Єгипту, Сирії, Ємену і Південного Ємену, які нараджувались таємно з лібійським головою держави Муаммаром аль-Кваддафі. Приявним був також голова найбільшої палестинської партизанської організації Ясір Арафат. Трьох арабських монархів — мароканського короля Гассана II, савді - арабського короля Фейсала і йорданського короля Гуссейна взагалі не запрошено. Лібія і Марокко зірвали дипломатичні взаємини після невдачного, інспірованого Лібією, перевороту проти короля Гассана. Так само Лібія і Альжир зірвали зв'язки з Йорданією на знак протесту проти рішучої політики короля Гуссейна супроти палестинських партизанів, „федеїв". Конференція в Тріполі мала власне узгіднити становище арабських держав супроти Йордані, у підтримці партизанських організацій. Лібія заявила готовість вислати своє військо проти Йорданії, але ні одна інша арабська держава такої постанови не підтримала.

В ЯПОНІЇ ЗУДАРИВСЯ військовий літак із пасажирським джетом, при чому згинули всі 162 особи з пасажирського літака. Пільот військового літака врятувався парашутом. Його арештували, як винуватця катастрофи.

Подружжя нових наших професіоналістів

Олег Левицький, син марії і сл. п. Богдана Левицького, колишнього судді м. Косів (близька родина до сл. п. великої героїні Ольги Басараб, одружився з українкою, колишньою артисткою Канадійської Національної Балетної Компанії, Лярисою Плаван. Олег родився в м. Косів, Західня Україна, а Ляриса на Кримі. До 2-ї світової війни, мати Ляриси була учителькою в Східній Україні, а батько визначним концертовим пяністом. По війні, Ляриса з хворою мамою (Лідією) і молодшим братом з Німеччини прибула до Торонто, Канада, і там почалось її тверде життя . . . ще молоденькою треба було працювати днями й вечорами, кінчаючи середню освіту, студії драми, та заробляти на життя хворої мами і молодшого брата Валерія, який тепер є на державній стипендії Вестерн Юніверситі в м. Лондон, Канада і де закінчує студії доктора психології. Мати померла в Торонті 1968 р., а про батька ще в Україні пропали усякі вісті.

Та Ляриса не вдоволилась професіями, здобутими в Канаді, вона хотіла бути незалежною людиною — вести, вчити інших. І ось, тому 8 років, вона виїжджає в Голливуд на дальші студії драми. Маючи професію секретарки-супервайзера, швидко дістала працю у великій асекураційній компанії, записалась на вечірні курси драми на університеті і сьогодні вже стоїть перед закінченням тих студій. На тому самому університеті, перед 8-ми роками — Олег Левицький пізнався з Лярисою. Не маючи здобутої професії, не міг одружитися з нею. Його життя теж незавидне було. Батько хворів, мати теж (батько помер 1968 р. в м. Лос Анджелес), треба було працювати на різних фізичних роботах, а вечорами вчитись. І хоч як важко було йому здобути професію Бачелор оф арт, її він здобув з найкращими відзначеннями минулого року, і зараз дістав посаду в County Law Library в м. Лос Анджелес.

Пані Марія Левицька, це близька родина сл. п. д-ра Лонгина Цегельського. Левицькі мали тільки двоє дітей — Олега і Тетяну. Тетяна, замужна за відомого діяча Богдана Гірку (мають сина і дочку в гайскул).

Вінчання Ляриси з Олегом, відбулося в неділю 23-го травня в українській католицькій церкві св. Марії, довершене о. М. Колтуцьким і о. И. Чайковський. Співав церковний хор маестра В. Божика, (сольо Петра Марцініва і сольо самого маестра В. Божика).

Прийняття гостей відбулося в м. Студіо Сити, де молодій парі окреме благословення уділив настоятель православної церкви св. Андрія о. О. Довгаль. Отець М. Колтуцький, о. И. Чайковський і о. О. Довгаль, всі разом поблагословили трапезу, а гості забавлялись при столах при музиці. Промовляли: о. Колтуцький, о. Довгаль, великий приятель Левицьких, суддя Степан Кізима (був батьком весільним молодят), деректор українського театру м. Лос Анджелес (ТАУС) — Святополк Шумський і автор цих рядків, вітав від імени УНС молоду пару. Ціла родина Левицьких це довголітні члени УНС. Олег і Ляриса грали різні ролі в театрі (Т-ва Акторів Української Сцени) м. Лос Анджелесу, короткий час вони тут вели українську радіо-програму. Сподіємось, що будуть вони прикладом для інших молодих українців.

Н. П. Новак

Платівка — „Качечка Прачечка"

В травні. ц. р. у Торонто, вийшла перша платівка з дитячими піснями, наспіваними в Україні, п. н. „Качечка Прачечка". Видав її Іван Коляска. Виконання на платівці мало різниться від професійного жіночого хору, з солістом який дуже нагадує Козловського—„Ой весела дівчина Олена", хорів підростків—„Пісня про вчительку", „Свіжої сили набралися", до хору зовсім маленьких „Качечка Прачечка", „Пісня про маму". Рівень виконання дуже високий. Навіть наймолодші хористи, вік яких можна судити по труднощах які їм завдають „Г" і „щ",—є надиво зіспівані, їх ритм і інтонація завжди вірні, дикція чітка, інтерпретація дуже переконлива. Надзвичайно зворушливо якийсь малий соліст виконує—„Закосичена калина" та до слів Шевченка—„Тече вода з під явора".

Назагал, запис зроблений на магнетофонній стрічці дуже вдалий. Пісні у більшості нові, типово українські, музикальні та мелодійні. Інструментальний супровід є цікавий та добре виконаний—„Дударики", на „Мамине свято". Тематика пісень, як і виконання-різноманітна, але зрозуміла й близька серцю кожної дитини „Прийшла зима", „Пісня про маму", „Веселий барабан" і інші

„Качечку Прачечку" будуть слухати з насолодою і дорослі, а наші молодечі хори можуть використати багато пісень з цієї платівки для свого репертуару. Найбільше скористають з „Качечки Прачечки", звичайно, наші діти яким ця платівка буде не тільки розвагою, але й вартісною допомогою у розвитку музикальности та національної свідомости.

Тетяна Ткаченко

учителька кляси піяно у Торонтській Королівській консисторії

Це стільки, про цікаву і потрібну, чудом перевезену з України, магнетофонну стрічку, яка навіть у наших обставинах знайшла реальне примінення, чого досі не спромігся зробити для користи своїх українських дітей „уряд суверенної України". Цю корисну для національного виховання наших дітей, платівку, яка коштує дол. 4.50, можна набути:

Ukrainian Children Records, P.O. Box 105, Postal Station "M", 2393 Bloor St., W. Toronto, Ont., Canada.

Бойки в Чикаґо при праці

Серед мальовничої краси природи проживає вітка українського народу, яку історія назвала бойками, споконвіку заселюючи обабіч Карпат зелене Підгір'я. Бойківські села з хатами і церквами архітектурно-будівельних форм і мистецьких декорацій, побіч гуцульських і лемківських, наче квіти прикрашують Підгір'я, Підкарпаття і Закарпаття.

Бойки відзначуються високою культурою і мистецькою творчістю. Для збереження і плекання на чужині їхніх здобутків, Т-во „Бойківщина" постановило зібрати й видати матеріяли про побут, звичаї, культурно-освітнє, релігійне, суспільно-громадське і політичне життя бойків та їхню словесну й письменницьку творчість, бо ж це неоцінені скарби всього українського народу. Для збереження мистецької творчости, як: народна ноша, вишивки, килими, писанки, різьби, кераміка, глиняні вироби й світлини архітектурного будівництва, музей „Бойківщина" у Філядельфії збирає експонати.

До праці в тому напрямі станули й бойки в Чикаґо.

Про це уже була згадка на сторінках „Свободи",—7-го березня 1971 р. відбулися в Чикаґо сходини громадян, що походять із Бойківщини, на яких вибрано Ініціятивний Комітет з проф. Адамом Антоновичем на чолі, якого завданням було скликати ширші сходини краянів-бойків, вибрати Виділ Т-ва „Бойківщина" та приступити до реалізації програмових завдань. Такі сходини, відбулися дня 1-го червня 1971 р. і на них основано Відділ Т-ва „Бойківщина", вибираючи Виділ, який 11-го червня 1971 р. уконституувався: проф. Адам Антонович-голова й організаційний референт, Микола Сенчишак-заступник голови, Володимир Андрушко-секретар, Богдан Левицький—фінансовий референт і касир, Орест Шеремета—помічник фінансового референта, Петро Дзидзан—імпрезовий референт, проф. Володимир Мінкович—культурно - освітній референт і Соломія Кавка—мистецька комісія для збирання пам'яток.

На початок своєї діяльности Виділ поставив собі за ціль згуртувати в Чикаґо всіх колишніх мешканців Бойківщини, надіючись на їхню спіпрацю і допомогу в здійсненні важливих для загальної української справи статутових завдань. На осінь 1971 р. намічено уладити товариську зустріч бойків при перекусці з відповідною розваговою мистецькою програмою, а відтак уладити Бойківський Вечір з мистецькою програмою і показом бойківської ноші та з виставкою мистецької творчости Бойківщини.

В. А.

Посадник Ню Гейвену проголосив Тиждень Поневолених Націй

Ню Гейвен, Конн.—Посадник міста Ню Гейвену Бартоломю Сіда Гуйда проголосив у офіційній проклямації дні від 18 до 24 липня ц. р. „Тижнем Поневолених Націй". У проголошенні згадується про Конгресовий Закон 86-90 про відзначування такого Тижня доти, доки будуть на земній кулі народи, поневолені іншими народами. У переліку поневолених комунізмом країн названа Україна та 9 інших колишніх держав Східньої і Центральної Европи. Місцевий Відділ УККА сприяв проголошенню такої проклямації, як і представники інших народів. Також щоденник „Ню Гейвен Джорнал Кур'єр" з 21 липня 1971 р. помістив редакційний коментар під наг. „Вони й далі в неволі". „Більйон людей- від комуністичних сателітів у Східній Европі до Китаю, живе під ярмом червоної тоталітарної неволі", сказано в щоденнику. У широкому коментарі схвалюється Конґресовий Закон про відзначування Тижня Поневолених Націй, а в кінці сказано: „Якщо ми й не можемо покращити долі людей, яким постійно заперечується право на основні свободи, то також ми не можемо про них забути. Цей голос серця такий важливий, що говорить сам про себе".

Відбулася вакаційна зустріч лісників у Гантері

Гантер, Н. И. — До традиції належить зустріч лісників у Гантері - Лексинґтоні в часі літніх вакацій для товариської розваги, разом з своїми родинами. Цього року відбулась ця зустріч в днях 24 і 25 липня ц. р. і як в попередніх роках — у гостинному домі інж. Романа і п-і Дарії Яримовичів.

Положений їх дім над шумним, гірським потоком у стіп зелених Кетскільських гір, тому він подобає ніби на копію галицької лісничівки. Їх гостинні двері і щирі серця господарів і цілої їх родини вже від п'яти років відкриті для лісників.

Лісницькі гості зі своїми родинами, разом понад 30 осіб, провели два соняшні, погідні дні в родинній лісницькій атмосфері, обговоривши водночас різні ділові справи свого стану, згадали теплим словом неприявних, що не могли брати участи у тому з'їзді, та переслали привіт свойому сеньйорові, радникові інж. Романові Юркевичеві, який живе в Австрії, та почесному членові і основникові ОБУЛіД-у інж. Богданові Лучаковському, що перебуває тепер хворий в Еспанії. Многолітсвіям для них обох і для всіх украніських лісників, зокрема п-ву Яримовичам, як господарям, закінчено цю приємну й ділову зустріч.

І. В.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

В БІБЛІОТЕЦІ І В МУЗЕЇ колишнього президента ЗСА Линдона Б. Джансона в Остині в Тексасі відбулося в неділю 1 серпня ц. р. влаштоване Джансоном і його дружиною прийняття для понад 5 000 осіб. Тривало прийняття одну годину і потому вже ціле пополудне кол. президент і його жінка давали присутнім свої автографи.

В ПОЛІТИЧНИХ КОЛАХ ЗСА звертають увагу, що сенатор МекҐоверн, один із демократичних кандидатів на Президента, здобуває все більше прихильників під час своєї кампанії у Висканcині. Популярність МекҐоверна росте внаслідок пропаґандивних гасел закінчення війни у В'єтнамі і вимог, щоб уряд ЗСА присвячував більше уваги внутрішнім справам країни.

У БУКАРЕШТІ В РУМУНІЇ СКІНЧИЛАСЬ 29 липня ц. р. 3-денна конференція прем'єрів і міністрів господарства СССР і його 7-ох сателітів, вирішивши з'єдинити свою економіку, включно із спільною валютою.

ТАРЗАН, Ч. 6598. Абуззі і Леоля вдячні Тарзанові до смерти

Вславши доньку вождя Матабузі вгору з вершка дерева, Тарзан іде її слідом у петлі гелікоптера.

Я і Леоля і весь наш нарід будемо вдячні тобі, пане, все наше життя!

Коли ми, пане, будемо мати сина, ти мусиш бути його хресним батьком!

Леоля і я хочемо мати сина — такого хороброго і доброго, як ти!